

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 80/2024 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen kustannustehokkuuden lisäämisestä julkisessa terveydenhuollossa vaihdevuosisoireiden tunnistamista ja hoitoa kehittämällä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Terhi Koulumiehen /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 80/2024 vp:

Onko hallitus arvioinut, millaisia kustannussäästöjä ja tuottavuuden lisääntymistä olisi mahdollista saavuttaa, jos jo perusterveydenhuollossa olisi tarpeeksi osaamista tunnistaa ja hoitaa vaihdevuosisoireet paremmin?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Lääkäreiden peruskoulutus antaa hyvät perusvalmiudet vaihdevuosisoireiden tunnistamiseen ja hoitoon. Vaihdevuosisoireet onkin tyypillinen perusterveydenhuollossa hoidettava ongelma. Tarvittaessa terveyskeskuslääkäri voi konsultoida erikoissairaanhoidon lääkäreitä tai vaikeimmissa tapauksissa lähettää potilaan tutkimuksiin ja hoitoon erikoissairaanhoidon hoitoon. Terveyskeskuksen ammattihenkilö on velvollinen ylläpitämään ja kehittämään ammattitoiminnan edellyttämiä tietoja ja taitoja. Terveyskeskuksen ammattihenkilön työnantajan tulee seurata terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatillista kehittymistä ja luoda edellytykset sille, että terveydenhuollon ammattihenkilö voi ylläpitää ja kehittää tietojensa ja taitojensa voidakseen harjoittaa ammattiaan turvallisesti ja asianmukaisesti. Perusterveydenhuollon lääkäreiden osaamisen kehittämisen tukena on korkealaatuista suomenkielistäkin materiaalia, ja vaihdevuosisia koskeva aihe-ehdotus on vuonna 2022 hyväksytty valmisteltavaksi Käypä hoito –suositukseksi.

Vaihdevuosisoireiden diagnosointi on yleensä helppoa, mutta vastaavia oireita esiintyy myös erilaisten sairauksien oireina. Käytettävissä ei ole luotettavaa tietoa siitä, miten hyvin vaihdevuosisoireiden tunnistaminen ja hoito perusterveydenhuollossa onnistuu, minkä takia ei myöskään ole edellytyksiä arvioida mahdolliseen tunnistamis- tai hoitovajeeseen liittyvää kehittämispotentiaalia kustannussäästöineen tai tuottavuuden lisääntymisineen. Useiden laajojen tutkimusaineistojen perusteella potilaan ja lääkärin välisen hoitosuhteen jatkuvuus on yhteydessä pienempiin terveydenhuollon kokonaiskustannuksiin. Lääkärin jatkuva vaihtuminen vaikeuttaa myös vaihdevuosisoireiden tunnistamista ja hoitoa perusterveydenhuollossa. Perusterveydenhuollon kehittämistoimintaa kannattaa suunnata henkilökohtaisen hoitosuhteen jatkuvuuden vahvistamiseen. Hallitusohjelma sisältää kirjaukset omalääkäri-, omahoitaja- ja omatiimimallien hyödyntämisestä hoidon jatkuvuuden vahvistamisessa sekä selvityksen ammatinharjoittajamallin hyödyntämisestä.

Peruspalvelujen jatkuvuuden parantaminen on kirjattu myös sekä sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisiin tavoitteisiin että kansallisen palvelureformin tavoitteisiin.

Helsingissä 22.3.2024

Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso